

**Kultūras mantojuma saglabāšana un
jaunu pakalpojumu attīstība
Bauskas pilsētas vēsturiskajā centrā**

Izaicinājumi

“Dreņģeru iebraucamā sēta” ir viena no senākajām koka ēkām Bauskas vecpilsētā, vēsturisko koka apbūvi raksturojoša ēka ar augstu autentiskuma pakāpi un kultūrvēsturisko vērtību. Senākais tās korpus gar Plūdoņa ielu celts 1787.-1788. gadā, 19. gadsimta sākumā būvēts pagalma korpus ar kolonādi un 19. gadsimta beigās – korpus gar Kalna ielu.

Pašvaldības īpašumā ēka nonākusi 2020. gadā ļoti sliktā tehniskā stāvoklī.

Tiek veikta ēkas tehniskā apsekošana un pirmie glābšanas darbi, lai pasargātu ēku no sabrukšanas.

Mūsu pienākums ir to saglabāt, atjaunot un nodrošināt tajā daudzveidīgu, kvalitatīvu un vietējai kopienai nozīmīgu pakalpojumu piedāvājumu, kas balstīts uz kultūrvēsturiskā mantojuma saglabāšanu, radošuma veicināšanu un sabiedrības iesaisti.

Vajadzības un priekšlikumi

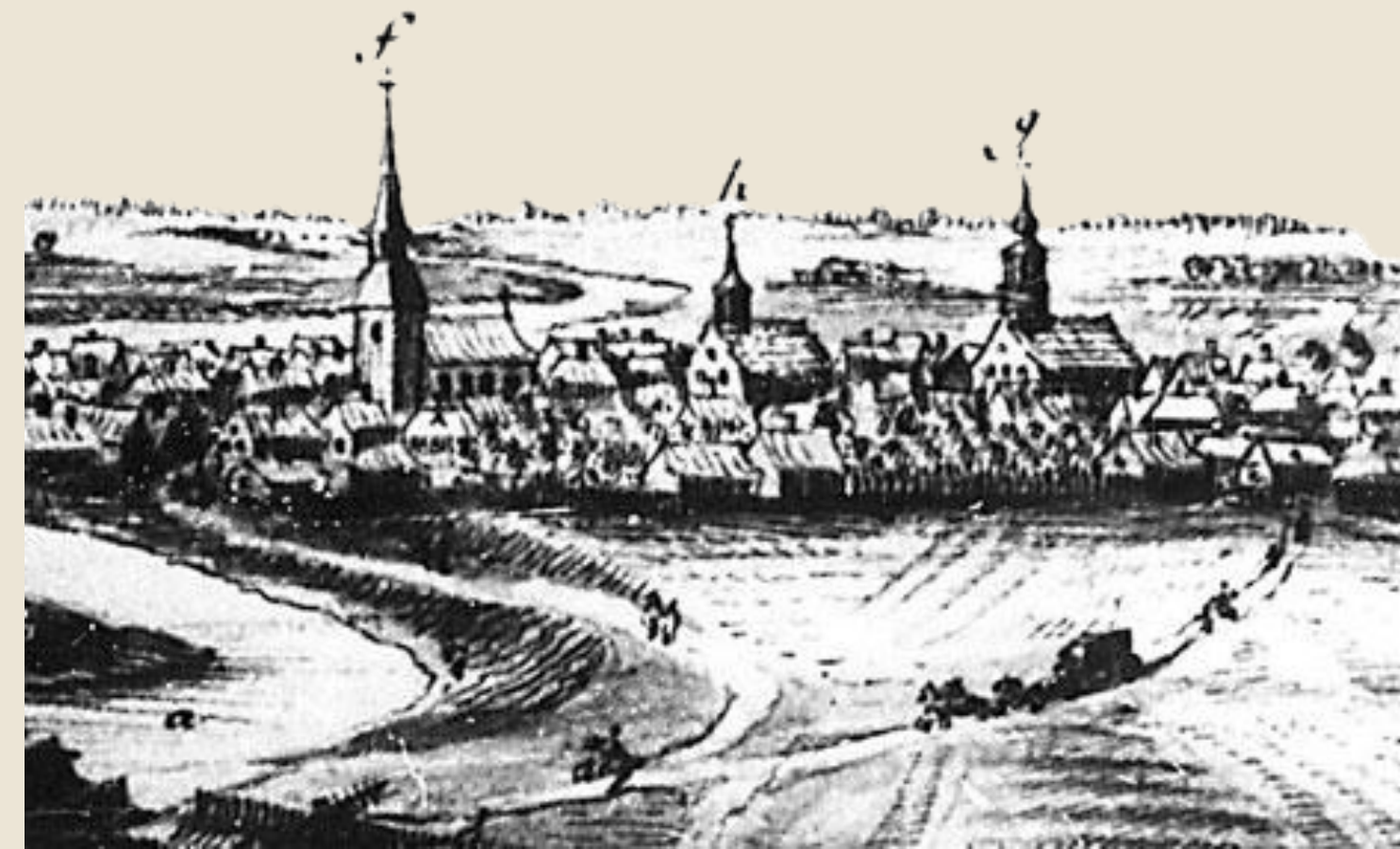
Tautas lietišķas mākslas studija
"Bauska"

Restaurācijas un
amatniecības centrs

Bauskas vecpilsētas arhitektūras un
būvamatniecības mantojuma ekspozīcija

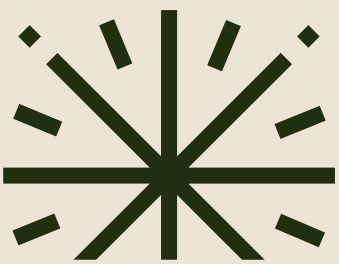
Vajadzības un priekšlikumi

Sadarbības iespējas: apmācības, konsultācijas māju apsaimniekošanā, uzturēšanā, labiekārtošanā, vēsturisko ēku “atdzīvināšanā”, līdzdalība restaurācijas meistarklašu organizēšanā.

Sadarbības iespējas: kokamatniecība, labo garšu studija, radošās darbnīcas telpās un iekšpagalmā, nodarbības pieaugušajiem pēc aktuālā pieprasījuma.

Sabiedriskā apspriešana

Sanāksme par Dreņģeru iebraucamās sētas atjaunošanu notika 2024.gada 29. novembrī. Klātienē un attālināti piedalījās Bauskas novada pašvaldības administrācijas speciālisti, Bauskas Bērnu un jauniešu centra, Bauskas pils, Bauskas muzeja, biedrības “Bauskas vecpilsēta”, Tautas lietišķās mākslas studijas "Bauska", Bauskas novada pašvaldības kultūrvēsturiskā mantojuma saglabāšanas un attīstības komisijas pārstāvji un Bauskas pilsētas iedzīvotāji.

Plānojot “Dreņģeru iebraucamās sētas” ēkas atjaunošanas darbu koncepciju, tika veikta sabiedrības iesaiste objekta darbības satura plānošanā un saņemts vietējās kopienas atbalsts **Bauskas amatu mājas** izveidei.

Ieceres estētiskā un funkcionālā satura informācijas apspriešana sabiedrībā turpinājās arī projektēšanas stadijā.

Labi būt mājās

Projekta mērķis

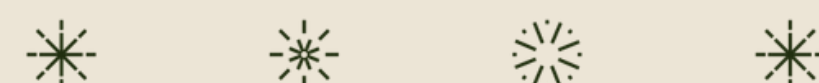
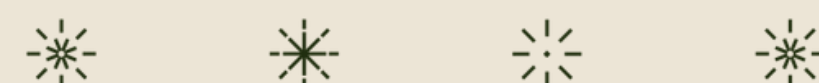
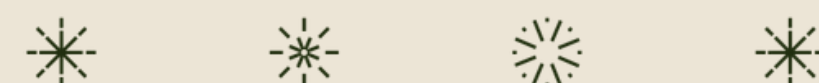
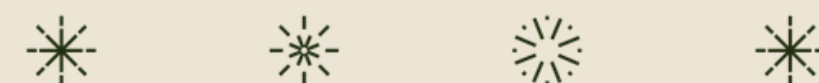
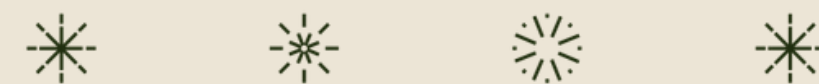
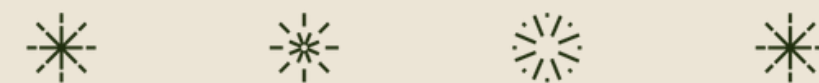
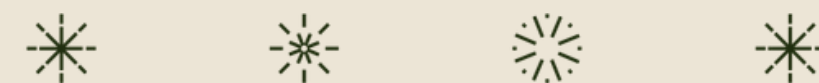
Projekta mērķis saglabāt un piepildīt ar saturu valsts nozīmes arhitektūras pieminekli, “Dreņģeru iebraucamā sēta”; aktualizēt un risināt Bauskas pilsētas vēsturiskā centra saglabāšanas un attīstības jautājumus; nodrošināt Zemgales un Bauskas materiālā un nemateriālā mantojuma autentiskuma saglabāšanu, amatniecības tradīciju un kultūras vērtību pārmantošanu, pētīšanu un jaunrades attīstību.

Projektā paredzētās darbības

- valsts nozīmes kultūras pieminekļa “Dreņģeru iebraucamā sēta” pārbūve un restaurācija;
- jaunu pakalpojumu izveide Bauskas pilsētas vēsturiskajā centrā, izveidojot Bauskas amatu māju un paplašinot kultūras mantojuma saturisko piedāvājumu.

Projekta budžets

- Projekta budžets: 2 175 000.00 EUR
- Eiropas reģionālā attīstības fonda finansējums 1 848 750,00 EUR,
- Bauskas novada pašvaldības finansējums 326 250,00 EUR.

Bauskas amatu mājas misija un vīzija

Misija ir saglabāt valsts nozīmes kultūras pieminekli “Dreņģeru iebraucamā sēta” kā nozīmīgu Bauskas pilsētas vēsturiskās centra pilsētībūvnieciskās struktūras un arhitektūras mantojuma daļu. Attīstīt daudzveidīgu, kvalitatīvu un vietējai kopienai nozīmīgu pakalpojumu piedāvājumu, kas balstīts uz Zemgales kultūrvēsturiskā mantojuma saglabāšanu, radošuma veicināšanu un sabiedrības iesaisti.

Vīzija - Bauskas amatu māja ir atvērta, pieejama un iedvesmojoša kultūrtelpa, kur mijiedarbojas pagātnes vērtības ar mūsdienu radošumu.

Bauskas amatu mājas vērtības

PĀRMANTOJAMĪBA

Mēs glabājam un nododam nākamajām paaudzēm tradicionālās amata prasmes un kultūras mantojumu.

RADOŠUMS

“Bauskas Amatu māja” ir vieta, kur senās prasmes atdzimst mūsdienīgā veidā – katram ir iespēja radīt, izpausties un iedvesmoties.

SOCIĀLĀ IEKĻAUŠANA

Mēs nodrošinām ērtu piekļuvi pakalpojumiem ikvienam – neatkarīgi no vecuma, dzimuma, prasmēm, fiziskajām iespējām vai kultūras piederības.

KOPIENAS IESAISTE

Mēs veidojam saikni starp cilvēkiem. Tā ir vieta, kur satiekas dažādas paaudzes, vietējie iedzīvotāji un jaunienācēji, amatnieki un skolēni.

SADARBĪBA

“Bauskas Amatu mājas” spēks slēpjas kopradē – partnerībā ar biedrībām, kultūras, mākslas un izglītības iestādēm un iedzīvotājiem.

ILGTSPĒJĪBA

Mēs attīstāmies, ievērojot kultūras, ekoloģiskos un sociālos principus, lai saglabātu vērtības arī nākamajām paaudzēm.

PIEDERĪBA

“Bauskas Amatu māja” ir atvērta visiem, kam svarīga kopīga identitātes izjūta un līdzdalība.

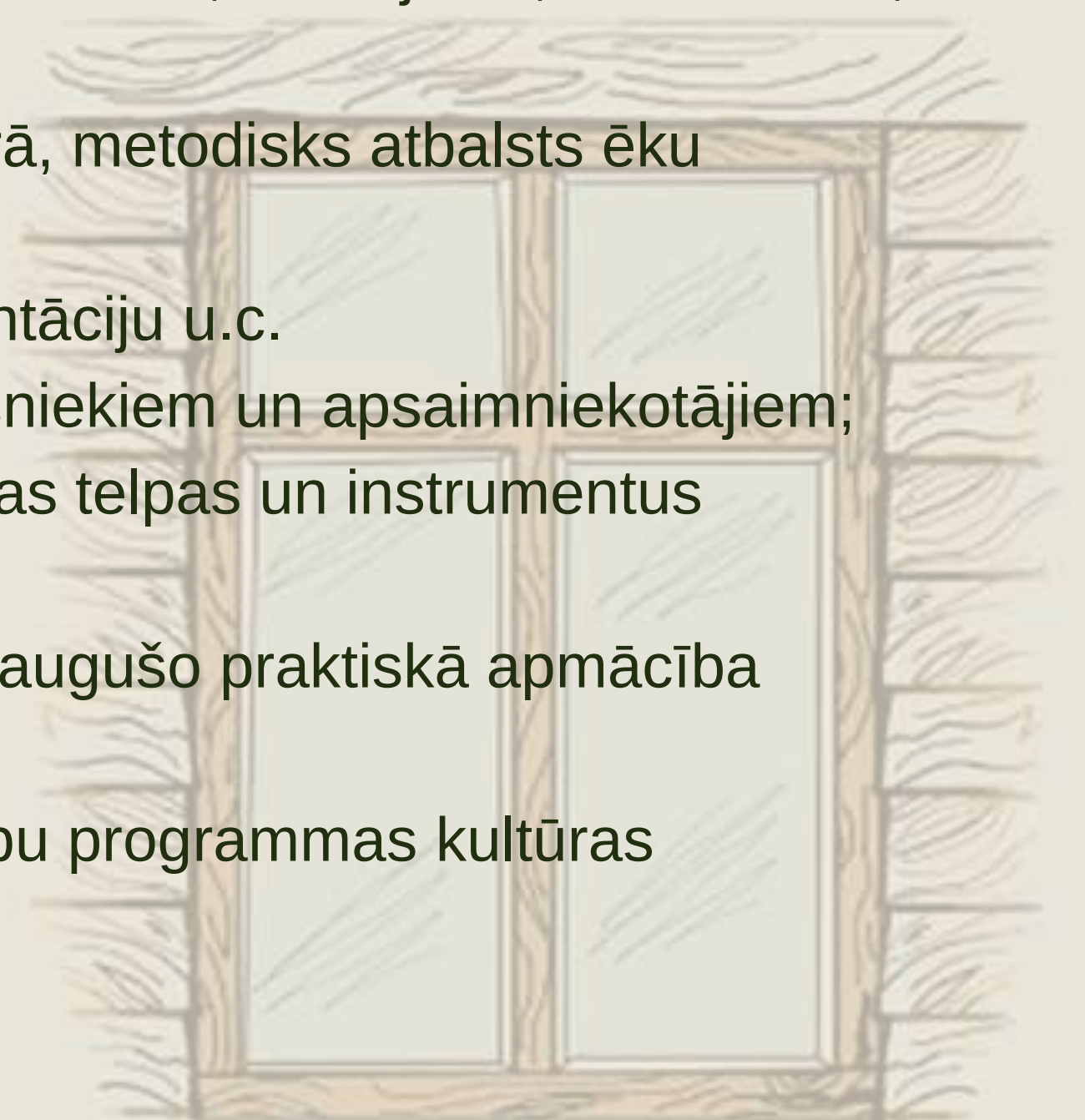
Bauskas amatu mājas darbības uzdevumi

- Restaurācijas un amatniecības centra darbības nodrošināšana;
- Tautas lietišķās mākslas studijas «Bauska» darbības nodrošināšana;
- Ekspozīcijas izveide un uzturēšana;
- Interesešu izglītības un mūžizglītības nodarbību nodrošināšana bērniem un pieaugušajiem, sadarbībā ar Bauskas bērnu un jauniešu centru;
- Apmācību un konsultāciju nodrošināšana par vēsturisku ēku saglabāšanas un restaurācijas jautājumiem, līdzdalība restaurācijas meistarklašu organizēšanā, sadarbībā ar biedrību «Bauskas vecpilsēta».

Restaurācijas un amatniecības centra pakalpojumi

- Restaurācijas un amatniecības mācību darbnīcas (Vecpilsētas apbūve un tās vērtības; ēku pamatu uzturēšana un atjaunošana; kaļķa apmetuma fasāžu uzturēšanas pamati; koka apšuvuma fasāžu uzturēšanas pamati; koka logu atjaunošana; ārdurvju atjaunošana; skārda detaļas un to nepieciešamība; jumta segumi, noteiktais pilsētas veidols; siltinājums, alternatīvas; iekšpagalmi; kopējs vecpilsētas tēls u.c.);
- Vēsturisku ēku apsekošana Bauskas pilsētas vēsturiskajā centrā, metodisks atbalsts ēku saglabāšanas darbu plānošanā;
- Konsultācijas par restaurācijas procesu, speciālistiem, dokumentāciju u.c.
- Konsultācijas par atbalsta programmām iedzīvotājiem, ēku īpašniekiem un apsaimniekotājiem;
- Iespēja izmantot Restaurācijas un amatniecības centra darbnīcas telpas un instrumentus restaurācijas un amatniecības prasmju apguvei;
- Sadarbībā ar Bauskas Bērnu un jauniešu centru – bērnu un pieaugušo praktiskā apmācība amatniecībā;
- Sadarbībā ar Nacionālo kultūras mantojuma pārvaldi – apmācību programmas kultūras pieminekļu īpašniekiem;
- Ekskursijas Dreņģeru sētā un Dreņģeru sētas ekspozīcijā.

Tautas lietišķās mākslas studijas “Bauska” pakalpojumi

- Studijas apskate – piedāvā apskatīt mūsdienīgus un senus tekstiliju darināšanas veidus, pašiem izmēģināt roku aušanā.
- Individuāla apmācība - piedāvā apgūt aušanu sviru stāvos, jostu aušanu un celošanu, kā arī dažādus rokdarbus: adīšanu, tamborēšanu, balto darbu izšūšanu, krāsaino darbu izšūšanu, knipelēšanu, dzijas krāsošanu, filcēšanu, audumu batikošanu u.c. prasmes.
- Tematiskās izstādes – piedalās ar studijas tematiku atbilstošās aktivitātēs: Bauskas muzeja, Bauskas novada un citos Latvijā un ārzemēs organizētos pasākumos un izstādēs.
- Nemateriālā kultūras mantojuma saglabāšana – tautas lietišķās mākslas amata prasmju apgūšana, praktizēšana un tālāknodošana.
- Meistarklases, izglītojošo programmu piedāvājums.

Ekspozīcijas apskate

- Dreņģeru iebraucamās sētas vēsture, arhitektūra, atjaunošanas process;
- Bauskas pilsētas vēsturiskā centra arhitektūra un būvniecības vēsture un vērtības (digitāla ekspozīcija);
- Bauskas pilsētas vēsturiskā centra ēku būvdetaļas (no Bauskas muzeja, Rundāles pils muzeja krājuma, detaļas no vēsturiskām ēkām un Dreņģeru iebraucamās sētas ārpus muzeju kolekcijām).

Kultūras satura digitālais piedāvājums

- Interneta mājaslapa;
- Video ieraksti (nodarbības, darbnīcas – tiešsaistes, pasākumu straumēšanas iespējas);
- Izglītojošas programmas;
- Digitālo ekspozīcijas risinājumu pilnveidošana;
- Bauskas vecpilsētas datu bāzes pilnveidošana.

Sadarbība ar Bauskas bērnu un jauniešu centru

- Kokamatniecības nodarbības (tehniskā modelēšana);
- Labo garšu studijas nodarbības;
- Gleznošanas nodarbības;
- Sadarbība citu radošo darbnīcu organizēšanā telpās un iekšpagalmā. Praktiskā darbība – putnu būri, vilciņi, pūķi, ampelmaņi utt. Papildus kompetencēs balstīta izglītība, dizains un tehnoloģijas, fizikas konkursi u.c.

Nodarbības pieaugušajiem pēc aktuālā pieprasījuma

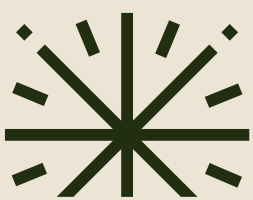
- Ādas priekšmetu izgatavošana;
- Stikla apgleznošana;
- Keramikas nodarbības;
- Dekupāža;
- Floristika;
- Lietu atjaunošana (materiālu otrreizēja izmantošana).

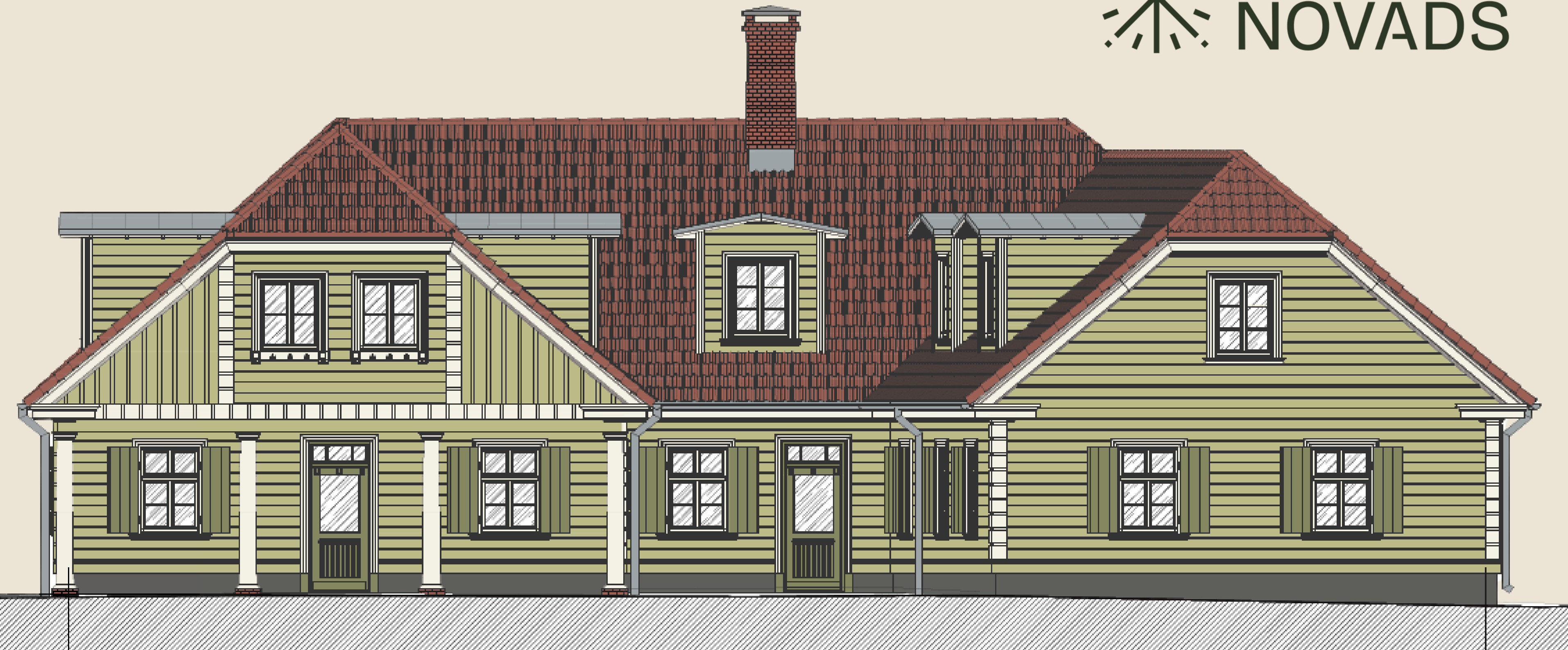

Sadarbība ar biedrību “Bauskas Vecpilsēta”

Darbības virziens - vide un mājoklis. Kultūrvēsturisko vērtību saglabāšana, atjaunošana un vecpilsētai atbilstošas vides veidošana iedzīvotāju labbūtībai, labklājībai, ekonomiskai izaugsmei.

Sadarbības iespējas: apmācības, konsultācijas māju apsaimniekošanā, uzturēšanā, labiekārtošanā, vēsturisko ēku “atdzīvināšanā”, līdzdalība restaurācijas meistarklašu organizēšanā.

**Bauskas amatu mājas darbības stratēģija 2026. - 2035. gadam:
<https://www.bauskasnovads.lv/lv/publikacijas-un-petijumi>**

Šādu projektu vērtība nav tikai šodienā - tie ir ieguldījumi pilsētas ilgtermiņa attīstībā, kultūrvēsturiskā mantojuma saglabāšanā un jaunu iespēju radīšanā nākotnē.

*Biedrības "Bauskas vecpilsēta"
valdes riekšsēdētāja
E.Stapkēviča*

